

Марченко К.О., здобувач вищої освіти
першого (бакалаврського) рівня,
Національний авіаційний університет, м. Київ, Україна
Науковий керівник: Головка С.Г., к.і.н., доцент

«ПРИВИД КИЄВА» – ЛЕГЕНДАРНІ ЛЬОТЧИКИ АВІАЦІЇ ЗБРОЙНИХ СИЛ УКРАЇНИ

24 лютого 2022 року став початком повномасштабного вторгнення росії на територію незалежної України. З цього дня в Україні з'явилося багато нових героїв та легенд, серед яких чільне місце займає «Привид Києва». Історія про «Привида Києва» народилася з початку бойових дій, коли йшли інтенсивні повітряні бої. Масована атака була і на землі, і в небі. За 11 хвилин було збито 7 ворожих літаків. Після цього повітряні атаки на столицю припинилися.

На початку війни «Привидом Києва» називали одного з військових льотчиків-асів – 29-річний майор Степан Тарабалка, який збив понад 40 ворожих літаків. Льотчик-винищувач з родини робітників, народився у невеликому селі Королівка на заході України. Закінчив Харківський національний університет Повітряних Сил. Він загинув 13 березня в повітряному бою з росіянами. У нього залишилися дружина Олена та восьмирічний син Ярослав. Степан Тарабалка посмертно нагороджений медаллю України «За бойову відвагу», орденом «Золота Зірка» і званням Героя України. Про Степана говорять, що він – справжній офіцер та професіонал своєї справи.

Та за цим образом стоїть 40 бригада тактичної авіації, якій вдалося за перші 30 годин рашистського вторгнення в Україну здобути шість перемог у небі Києва.

У повітряному бою у небі над Київщиною 24 лютого загинув підполковник цієї бригади В'ячеслав Єрко. Він був одним із перших, хто вступив у запеклий бій з ворожою авіацією. У тому бою спільними зусиллями було збито п'ять ворожих літаків. 28 лютого льотчика було посмертно нагороджено орденом Богдана

Хмельницького III ступеня, а 16 травня йому було посмертно присвоєно звання Героя України.

«Привидом Києва» можна вважати і 61-річного полковника Військово-Повітряних Сил ЗСУ Михайла Матюшенка, який загинув під час бойового вильоту над Чорним морем 26 червня. Він брав участь у звільненні острова Зміїний.

У 2000-х роках очолював одну з київських авіакомпаній. 2014 року він як волонтер вирушив на схід країни. А потім став льотчиком-інструктором в одній з військово-авіаційних бригад України. Саме йому належить фраза «Мої соколи перетворюються на привидів». Військовий льотчик керував багатьма типами військових та цивільних літаків, служив у різних військових частинах. Маючи активну громадянську позицію, Михайло Матюшенко очолював громадське формування охорони правопорядку. Свій безцінний досвід роботи льотчик-ас передавав молодшому поколінню.

27 серпня до Дня авіації в Києві відкрили мурал, присвячений легендарному «Привиду Києва» – збірному образу військових льотчиків, які стали на захист неба від початку російського вторгнення. Його створив художник Андрій Ковтун.

«Привид Києва» завжди летить на місію та виконує своє завдання. Цей образ став для мешканців прифронтової столиці уособленням безсмертного героя, що береже небо над містом. Легендарному пілоту приписували по 10 збитих літаків за добу, а кількість збитих ним ворожих «птахів» наближалася до пів сотні. Вічна пам'ять і слава усім Героям – захисникам України!

Література

1. Привид Києва. Як народилась легенда, яка підняла дух українців. URL: <https://www.bbc.com/ukrainian/features-61291455> (дата звернення: 13.11.2022).

2. «Привид Києва» – образ, за яким стоять реальні історії. URL: <https://www.the-village.com.ua/village/city/how-it-works-city/332631-privid-kieva-obraz-za-yakim-stoyat-realni-istoriyi-os-yak-reabilituyutsya-rodini-poleglih-geroyiv> (дата звернення: 13.11.2022).

3. У бою над морем загинув полковник «Дід», який керував «привидами Києва». URL: <https://www.pravda.com.ua/news/2022/10/3/7370092/> (дата звернення: 13.11.2022).

4. Військові розповіли про Привида Києва. URL: <https://vikna.tv/video/ukrayina/legenda-yaka-ne-stala-dijsnistyu-vijskovi-rozpovily-pro-osobystist-pryvuda-kyueva/> (дата звернення: 13.11.2022).

5. Привид Києва – міф чи реальність. URL: <https://www.kyivpost.com/uk/war-uk/pryvud-kyueva-mif-chy-realnist.html> (дата звернення: 13.11.2022).